

Etika publikovania v časopise Journal socioterapie

Rukopisy sú posudzované v publikačnom konaní pozostávajúceho z posúdenia **1. odborovej primeranosti článku** jedným členom redakčnej rady, ktorý je editorom daného čísla, a **2. obojstranne anonymného recenzného konania** dvoma expertmi z verejného zoznamu recenzentov umiestneného na webovej stránke časopisu. Vo výnimočných prípadoch môže redakcia osloviť recenzenta mimo verejného zoznamu, pričom ale platí, že druhý recenzent musí v takomto prípade byť vybraný z verejného zoznamu recenzentov. Texty sú posudzované **výlučne na základe ich intelektuálnej hodnoty** bez ohľadu na teoretickú alebo ideovú orientáciu, politické názory, vyznanie, občianstvo, rasu, etnický pôvod, pohlavie alebo sexuálnu orientáciu. Redakcia časopisu Journal socioterapie, redakčná rada, šéfredaktori aj editori čísel vynaložia všetko úsilie na zachovanie nestrannosti recenzného konania, aby nedošlo k odhaleniu identity aktérov recenzného konania. **Autor ktorému bol preukázaný plagiát alebo falšovanie dát, stráca možnosť v časopise Journal socioterapie publikovať.**

Nasledujúce princípy etickej praxe pri príprave a vydávaní odborného recenzovaného časopisu Journal socioterapie vychádzajú z dokumentov COPE (Committee on Publication Ethics): COPE's Best Practice Guidelines for Journal Editors; COPE Ethical Guidelines for Peer Reviewers a Guide for new researchers. Od editorov čísel, recenzentov i autorov očakávame, že sa, ak tak už neurobili, pred začatím svojej editorskej, recenznej alebo autorskej činnosti **dôkladne zoznámili** s originálmi vyššie uvedených dokumentov.

Redakčná rada a editori čísel

Redakčná rada časopisu rozhoduje, ktoré akademické články prijať a publikovať. Redakčná rada sa snaží o napĺňanie poslania časopisu a má právo odmietnuť akademické články, ktoré obsahujú plagiát, urážlivý alebo hanlivý obsah, alebo ktoré sú v rozpore s autorským zákonom.

Členovia redakčnej rady, editori čísel, recenzenti článkov, šéfredaktori a predseda redakčnej rady hodnotia rukopisy bez osobnej zaujatosti pre/alebo proti autorom či inštitúciám. Editori nesmú citovať z autorovho rukopisu bez písomného súhlasu; redaktori nesmú používať materiál z nepublikovaných rukopisov na účely ich vlastnej práce či práce iných autorov; redaktor nesmie zdieľať žiadne informácie o predložennom rukopise nikomu inému než korešpondujúcemu autorovi, recenzentom, potencionálnym recenzentom, ďalším redakčným poradcom a vydavateľovi. Editori nesmú šíriť kópie rukopisu, buď v tlačenej alebo elektronickej podobe, s výnimkou redakčnej práce v časopise. Šéfredaktori musia odmietnuť rukopisy, ktoré podľa ich názoru vyvolávajú konflikt záujmov. Proces hodnotenia článkov a prípravy jednotlivých čísel časopisu nie je honorovaný. Šéfredaktori sú povinní odmietnuť účasť na posudzovaní rukopisov (tj. sú povinní požiadať iného editora alebo iného člena redakčnej rady o zaistenie recenzie a hodnotenia), ak v danom prípade dochádza ku konfliktu záujmov v dôsledku konkurenčných vzťahov, vzťahov založených na spolupráci, iných vzťahov alebo spojením s ktorýmkoľvek z autorov, spoločnosťou alebo (prípadne) inštitúciou spätou s danou prácou. Šéfredaktor je povinný požadovať, aby všetci prispievatelia uviedli príslušné konflikty záujmov, a uverejniť opravy, ak konflikt záujmov vyjde najavo až potom, čo je príspevok publikovaný. Šéfredaktori zodpovedajú za to, že redakčné rozhodnutia nebudú

žiadnym spôsobom ovplyvnené príjmami z inzercie, reprintu a ďalších komerčných aktivít. Ak neprešli určité príspevky časopisu anonymným dvojitém recenzným konaním z dôvodu oslovenia konkrétneho autora (v záujme cieľenej informovanosti v nejakej dôležitej situácii), musí byť táto skutočnosť jasne uvedená. Editori by mali informovať etickú komisiu či iné ekvivalentné a pre daný prípad relevantné inštitúcie o porušení etických zásad zverejnenia akademického článku. Každé oznámenie o zverejnení takéhoto článku rieši celá redakčná rada časopisu. Zodpovednosť za akademickú kvalitu časopisu a dodržiavanie etických zásad zverejnenia nesie šéfredaktor, editori a redakčná rada časopisu. Postoje a názory redakčnej rady sa môžu líšiť od postojov a názorov recenzentov.

Recenzné posudky sú expertnými vyjadreniami, na základe ktorých sa určení členovia redakčnej rozhodujú o konečnej publikácii recenzovaných akademických príspevkov. Redakčná rada, prostredníctvom určeného člena -editora/rov čísla, prijme konečné rozhodnutie o publikovaní akademického článku pred tým, než je autor redakciou informovaný o (ne) publikovaní článku v časopise. Rozhodnutie redakčnej rady je konečné.

Recenzenti

Recenzné konanie je súčasťou procesu odborného posúdenia príspevku. Cieľom recenzného konania je posúdiť odbornú kvalitu článku a navrhnúť autorovi/rom možné úpravy, ktoré povedú k zvýšeniu odbornej kvality článku. Recenzenti pomáhajú editorom čísel pri rozhodovaní o zverejnení rukopisu a pomáhajú autorom pri zlepšovaní kvality príspevkov. Ak sa recenzent cíti byť nedostatočne oprávnený k hodnoteniu rukopisu, resp. na ktorý vie, že nebude môcť vyhotoviť recenzný posudok v požadovanom termíne, oznámi to redakcii, čím odstúpi z procesu hodnotenia. Recenzenti posudzujú rukopisy v anonymnej podobe a musia zachovávať mlčanlivosť o náležitostiach rukopisov. Nesmú byť ukázané ďalším osobám ani s nimi diskutované bez schválenia šéfredaktorom. Recenzenti posúdia predkladané rukopisy objektívne a bez osobnej kritiky autora, zrozumiteľne vyjadrí svoj postoj a svoje odporúčania podložené relevantnými argumentmi. Recenzenti, ktorí dostávajú anonymné rukopisy, rešpektujú dôvernú týchto rukopisov, pokiaľ ide o práva osoby, ktorá ich predkladá (vrátane práv predkladateľa podľa autorského zákona).

Všetky recenzentom navrhnuté odporúčania, argumenty a závery musia byť riadne citované autorom, ak ich v texte použije. Recenzenti by v rámci posúdenia mali odhaliť akákoľvek zásadnú pochybenia autora voči publikačnej etike aj etike výskumu v socioterapii sociálnej práce a o týchto okolnostiach informovať redakciu, šéfredaktora aj editora čísla. Recenzenti nesmú citovať z rukopisu bez písomného súhlasu autora, ani nemôžu použiť materiál z nepublikovaných rukopisov na účely svojej vlastnej práce či práce ostatných, ani nemôžu cirkulovať kópie rukopisu (vrátane elektronických verzií). V prípade, že recenzent pre posúdenie článku využije konzultáciu iného odborníka, musí o tom informovať redakciu.

Autori

V rámci publikačných štandardov by mal článok obsahovať dostatočné údaje a referencie, aby bolo možné jeho obsah replikovať. Podvodné alebo vedome nepresné tvrdenia predstavujú neetické správanie a sú neprijateľné. Autori musia rešpektovať požiadavku originality; dva

rovnaké alebo podobné texty nesmú byť predložené k publikovaniu (či už v tlačenej alebo v elektronickej podobe). Rovnaké texty nesmú byť publikované v dvoch rôznych časopisoch a na ďalších miestach. Autori musia vyjadrovať svoje odborné vedomosti s maximálnou presnosťou pri rešpektovaní práv duševného vlastníctva a právnych predpisov týkajúcich sa autorských práv. Autorské rukopisy musia obsahovať objektívne diskusie na tému skúmania a poskytovať potrebné relevantné údaje a odkazy. Je neprípustné, aby autor do predloženého rukopisu zahrnul akúkoľvek časť iného textu alebo výsledkov výskumu z iného diela, bez toho, aby presne citoval autora pôvodného zdroja. Použitie iných textov alebo zdrojov bez uvedenia autorov je považované za plagiátorstvo. Autori nesú zodpovednosť za to, že ich rukopisy neobsahujú informácie, ktoré sú vymyslené, falošné alebo už boli predtým publikované. Pôvodné údaje, na ktorých je daný text založený, by mali byť dostupné pre potreby možného preskúmania redakcií (a to aj po zverejnení článku). Autori nesmú do publikačného konania časopisu podať už skôr publikované rukopisy. V niektorých prípadoch je sekundárne zverejnenie niektorých článkov prijateľné (napríklad preklady), avšak je to prípustné len so súhlasom autora/ov článku a editora čísla, v ktorom by mal byť text publikovaný. Sekundárna publikácia musí byť založená na rovnakých dátach a interpretovať primárne podklady (vrátane pôvodných citácií). Zdroje musia byť riadne citované a informácie získané z osobného kontaktu nesmú byť používané bez výslovného písomného súhlasu jeho zdroja. Autorstvo článku je obmedzené len na osoby, ktoré významne prispeli k zverejneniu článku. Všetci spoluautori, ktorí významne prispeli k tvorbe článku, musia byť v článku uvedení. V prípade, ak iné osoby prispeli k tvorbe článku napr. v rámci výskumného projektu, musí autor v článku uznať ich prínos. Všetky experimentálne štúdie musia byť v súlade so základnými etickými odporúčaniami Helsinskej deklarácie z roku 2002. Všetci autori musia potvrdiť všetky zdroje v súvislosti s podaním rukopisu k hodnoteniu a publikovaniu a musia vyhlásiť možné konflikty záujmov, ak existujú. Všetci spoluautori musia byť jednoznačne uvedení v čase predkladania rukopisu. Žiadosti o doplnenie spoluautorov po tom, čo bol rukopis prijatý, podliehajú schváleniu redaktormi. Všetci autori sú povinní uviesť v článku akékoľvek finančné alebo ďalšie závažné konflikty záujmov, ktoré by mohli ovplyvniť výsledky uvedené v rukopise alebo ich interpretáciu. Všetky zdroje finančnej podpory musia byť zverejnené. Ak autor zistí významné chyby v jeho už publikovanej štúdii, musí o tom bez odkladu informovať redakciu a spolupracovať na všetkých nevyhnutných zmenách alebo súhlasiť s odobratím článku. Pokiaľ bude vyslovené podozrenie, že ponúknutý alebo publikovaný článok obsahuje etické pochybenia, musí autor poskytnúť dôkaz o korektnosti predmetného článku. V opačnom prípade redakčná rada posúdi etické pochybenie autora, a prípadne udelí sankciu. Záverečné zhrnutie: plagiátorstvo, nepresné či nepravdivé vyhlásenia, falšovanie dát a opakované predloženie už publikovaného rukopisu považujeme za neetické a neprijateľné správanie.

Vydavateľ

Časopis Journal socioterapie dbá na to, aby v spolupráci so šéfredaktormi boli jasne definované úlohy vydavateľa a redaktorov, tak aby bola zabezpečená autonómia redakčných rozhodnutí, a to bez ovplyvnenia inzerentmi alebo ďalšími partnermi z komerčnej sféry. Chráni sa duševné vlastníctvo a autorské práva časopisu Journal socioterapie, autorov a publikačných partnerov tým, že prezentujeme a uchováваме finálnu publikovanú verziu každého článku. Časopis Journal socioterapie zaručuje integritu a transparentnosť

jednotlivých publikovaných článkov s ohľadom na: konflikty záujmov, financovanie publikácie a výskumu, publikačnú a výskumnú etiku, prípady publikačného a výskumného pochybenia, dôvernosť informácií, autorstvo, opravy, objasnenie a stiahnutia článkov a včasné publikovanie obsahu.

V prípade domnelého alebo preukázaného vedeckého pochybenia, podvodného publikovania alebo plagiátorstva, podnikne vydavateľ, v úzkej spolupráci so šéfredaktormi, všetky kroky potrebné na objasnenie situácie a opravu predmetného článku. Súčasťou tohto postupu je bezodkladné publikovanie oznámenia o oprave, prípadne, v najzávažnejších prípadoch, stiahnutí predmetnej práce.